ЛИТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА.

№ 87.

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 1-го Ноября — 1838 — *Wilno. Wtorek. 1-go Listopada.*

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 24-го Октября.

Въ Понедѣльникъ, 17-го Октября ввечеру, прибылъ въ Царское Село, Герцогъ Максимиліанъ Лейхтенбергскій, племянникъ Его Величества Короля Баварскаго.

Придворныя Извѣстія.

Въ прошедшее Воскресенье, 16 Октября, Е. П. Маркизъ *Кланрикардъ* имѣлъ честь представляться Государю Императору въ частной аудіенціи въ Царско-Сельскомъ Дворцѣ и поднесть Его Величеству кредитивныя свои грамоты въ качествѣ Чрезвычайнаго и Полномочнаго Посланника Е. В. Королевы Великобританской.

Князь *Гогенлоге-Кирхбергъ*, Чрезвычайный Посланникъ и Полномочный Министръ Е. В. Короля Виртембергскаго, возвратившись къ своему посту, также имѣлъ честь представляться Его Императорскому Величеству.

Г. *Мильбанкъ*, Полномочный Министръ Е. В. Королевы Великобританской, имѣлъ честь откланиваться Его Императорскому Величеству.

Послѣ этихъ аудіенцій Маркизъ и Маркиза *Кланрикардъ*, Князь *Гогенлоге-Кирхбергъ* и Г. *Мильбанкъ* имѣли честь представляться Ея Императорскому Величеству. (*J. de St. Pet.*)

Высочайшими Грамотами, 18-го Сентября, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами: *Ордена Св. Станислава 1-й степени*: Вице-Директоръ Департамента Государственнаго Казначейства, 4-го класса *Басинъ*, и Предсѣдатель Волынской Казенной Палаты, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ *Смирновъ*.

— Высочайшею Грамотою, 28-го Сентября, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ *Ордена Св. Станислава 2-й степени*, Статъ-Совѣтникъ, Директоръ Отдѣленія Духовныхъ Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія въ Правительственной Коммиссіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія Царства Польскаго, Викентій *Козловскій*.

— Высочайшими именными указами, данными Капитулу Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами *Императорскаго и Царскаго Ордена Св. Станислава 3-й степени*, состоящій при Россійской Миссіи въ Берлинѣ Старшій Секретарь, Надворный Совѣтникъ *Озеровъ* и Директоръ Кяхтинской Таможни, Коллежскій Совѣтникъ *Даниловичъ*.

— Въ слѣдствіе отношенія Кіевскаго Военнаго, Подольскаго и Волынскаго Генералъ-Губернатора, Господинъ Министръ Народнаго Просвѣщенія входилъ съ представленіемъ въ Комитетъ Гг. Министровъ, объ утвержденіи на текущее трехлѣтіе Почетными Попечителями Гимназій: Житомирской, прежняго Попечителя *Подгороденскаго* и Клеванской, бывшаго Засѣдателя Староконстантиновскаго Уѣзднаго Суда *Каменскаго*, и что Комитетъ полагалъ Почетными Попечителями означенныхъ Гимназій утвердить на текущее трехлѣтіе, согласно съ представ-

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, 24-go Października.

W Poniedziałek, 17 go Października wieczorem, przybył do Carskiego-Sioła, Xiąże Maxymilian *Leuchtenbergski*, siestrzan Najjaśniejszego Króla Jego Mości Bawarskiego.

Nowiny Dworu.

W przeszłą Niedzielę, 16-go Października, JW. Margrabia *Clanricarde*, miał honor przedstawiać się Cesarzowi Jego Mości na prywatném posłuchaniu w Pałacu Carsko-Sielskim i złożyć Najjaśniejszemu Panu listy wierzytelne w charakterze Nadzwyczajnego i Pełnomocnego Posła Najjaśniejszej Królowy Brytanii Wielkiej.

Xiąże *Hohenlohe-Kirchberg*, Nadzwyczajny Poseł i Pełnomocny Minister Najjaśniejszego Króla Wirtembergskiego, powróciwszy na miejsce swego urzędowania, także miał honor przedstawiać się Najjaśniejszemu Cesarzowi Jego Mości.

P. *Milbanke*, Pełnomocny Minister Najjaśniejszej Królowej Brytanii Wielkiej, miał pożegnalne posłuchanie u Jego Cesarskiej Mości.

Potém Margrabia i Margrabina *Clanricarde*, Xiąże *Hohenlohe-Kirchberg*, i P. *Milbanke* mieli zaszczyt przedstawiać się Najjaśniejszej Cesarzowej Jej Mości. (*J. de St. P.*)

Przez Najwyższe Dyplomata, 18-go Września, Najłaskawiej mianowani Kawalerami *Orderu Sw. Stanisława 1-go stopnia*: Vice-Dyrektor Departamentu Podskarbstwa Państwa, 4-ej klassy *Basin*, i Prezydent Wołyńskiej Izby Skarbowej, Rzeczywisty Radźca Stanu *Smirnow*.

— Przez Najwyższy Dyplomat, 28 go Września, Najłaskawiej mianowany Kawalerem *Orderu Sw. Stanisława 2-go stopnia*, Radźca Stanu, Dyrektor Oddziału Spraw Duchownych i Narodowego Oświecenia w Rządowej Komissyi Spraw Wewnętrznych i Duchownych i Narodowego Oświecenia Królestwa Polskiego, Wincenty *Kozłowski*.

— Przez Najwyższe Imienne Ukazy, do Kapituły Rossyjskich Cesarskich i Królewskich Orderów, Najłaskawiej mianowani Kawalerami *Cesarskiego i Królewskiego Orderu Sw. Stanisława 3-go stopnia*, zostający przy Poselstwie Rossyjskiém w Berlinie Starszy Sekretarz, Radźca Dworu *Ożerow* i Dyrektor Tamoźni Kiachtińskiej, Radźca Kollegialny *Daniłowicz*.

— Na skutek odniesienia się Kijowskiego Wojennego, Podolskiego i Wołyńskiego Jenerał Gubernatora, Pan Minister Narodowego Oświecenia czynił przedstawienie do Komitetu PP. Ministrów, o utwierdzenie na bieżące trzy lata w obowiązku Honorowych Kuratorów Gimnazyow: Żytomierskiego, dotychczasowego Kuratora *Podhorodeńskiego* i Klewańskiego, byłego Assesora Starokonstantynowskiego Sądu Powiatowego *Kamieńskiego*, i że Komitet podawał Honorowemi Kuratorami pomienionych Gimnazyow utwierdzić na następne trzy lata, zgodnie z przedstawieniem obywateli: *Podhorodeńskiego* i *Kamieńskiego*; a ponieważ z otrzymanych w tej

ленїемъ, помѣщиковъ: *Подгороденскаго и Каменскаго*; поелику же изъ полученныхъ по настоящему дѣлу отъ Департамента Народнаго Просвѣщенія свѣдѣній оказывается, что ст. 857 продолж. Св. Устава о служ. по выборамъ и 859 самаго Свода исполняются разнообразно, то есть, въ иныхъ Губерніяхъ на званіе Почетнаго Попечителя Гимназіи избирается по два, въ другихъ же по одному только кандидату; то по очевидной необходимости и пользѣ имѣть для упоминаемаго званія болѣе одного кандидата, что подтверждается и настоящимъ случаемъ по Клеванской Гимназіи, въ которую перваго кандидата утвердить Попечителемъ было невозможно,—постановить, чтобы на будущее время для замѣщенія должности Почетнаго Попечителя Гимназіи, Дворянство каждой Губерніи, соотвѣтственно общему порядку замѣщенія должностей по выборамъ, съ Высочайшаго утвержденія избирало также по два кандидата. Государь Императоръ на положеніе Комитета Высочайше соизволилъ. (*С. В. N. 57*)

— Государь Императоръ, разсмотрѣвъ всеподданнѣйшій докладъ Генералъ-Аудиторіата, о возникшемъ по дѣлу о Штабъ-Лекарѣ Сержпинскомъ вопросѣ: должно ли вносить въ формулярные списки бытность подъ судомъ такихъ чиновниковъ, кои хотя по суду и не оправданы, но Всемилостивѣйше прощены, и имѣя въ виду: во 1-хъ, постановленіе, изъясненное въ Приказѣ Военнаго Министра 22 Іюля прошедшаго года, коимъ воспрещается входить съ представленіями объ уничтоженіи штрафовъ, въ формулярные списки внесенныхъ, а предоставляется испрашивать разрѣшенія, дабы штрафы не считались препятствіемъ къ полученію пенсій, знака отличія безпорочной службы и вообще всего того, на что имѣетъ право лице, штрафу не подвергшееся, и во 2-хъ, самыя причины, по которымъ означенное постановленіе состоялось, т. е. что проступокъ, единожды сдѣланный, уничтожить невозможно и, показывать не находившимся въ штрафѣ того, кто ему подвергался, несообразно съ истиною, Государь Императоръ изволитъ находить отступленіе отъ сего постановленія, въ пользу тѣхъ лицъ, кои, бывъ приговорены судомъ къ наказанію, освободились отъ онаго по Всемилостивѣйшему прощенію, равномѣрно противнымъ основному правилу сего постановленія и по сему Его Величество Высочайше повелѣть соизволилъ: 1) Бытность подъ судомъ и опредѣленный окончательнымъ рѣшеніемъ суднаго дѣла штрафъ, всегда вносить въ формулярные о службѣ списки. 2) Лицамъ, коимъ Высочайшею конфирмаціею, даруется Всемилостивѣйшее прощеніе, сохранять всѣ права и преимущества прежнею службою пріобрѣтенныя, хотя бы о томъ въ рѣшеніи ничего сказано не было. 3) Генералъ-Аудиторіату и вообще военно-суднымъ инстанціямъ, коимъ предоставлена окончательная конфирмація по военно-суднымъ дѣламъ, принять впредь за правило въ конфирмаціяхъ своихъ не полагать, какъ донынѣ въ иныхъ случаяхъ это дѣлалось, чтобы штрафы не были вносимы въ формулярные списки, а вмѣсто того опредѣлять: что штрафъ, которому виновный подвергся, не лишаетъ его правъ и преимуществъ, прежнею службою пріобрѣтенныхъ. (*С. В.*)

— Правительствующій Сенатъ слушали рапортъ Господина Министра Внутреннихъ Дѣлъ, что въ слѣдствіе ходатайства Московскаго Военнаго Генералъ-Губернатора, о дозволеніи Московскому мѣщанскому обществу отсылать мѣщанъ дурнаго поведенія въ тамошнюю арестантскую роту гражданскаго вѣдомства,—онъ Господинъ Министръ входилъ съ представленіемъ въ Комитетъ Гг. Министровъ, по положенію коего Государь Императоръ 6 минувшаго Сентября Высочайше повелѣть соизволилъ: Въ дополненіе къ ст. 364 т. IX Свода Законовъ о состояніяхъ постановить: 1) дозволить Московскому мѣщанскому Обществу закоренѣлыхъ въ бродяжествѣ и замѣченныхъ въ другихъ не важныхъ проступкахъ мѣщанъ, неспособныхъ къ военной службѣ, но годныхъ къ работамъ, обращать, въ видѣ исправительной мѣры, въ Московскую арестантскую роту Гражданскаго вѣдомства на время, смотря по возрасту, силамъ и большей или меньшей закоренѣлости въ развратѣ, но во всякомъ случаѣ не болѣе пяти лѣтъ, съ тѣмъ, чтобы приговоры общества о семъ составляемы и утверждаемы были тѣмъ же порядкомъ, какой установленъ для составленія и утвержденія приговоровъ, о ссылкѣ порочныхъ мѣщанъ въ Сибирь, и чтобы отправляемые на время въ арестантскую роту мѣщане, возвращаемы были, по истеченіи опредѣленнаго срока, въ первобытное званіе. 2) Издержки, потребныя на содержаніе отдаваемыхъ по приговорамъ Московскаго мѣщанскаго общества въ арестантскую роту порочныхъ мѣщанъ, отнести на тѣ же источники, изъ коихъ производятся расходы по арестантской ротѣ

rzeczy od Departamentu Narodowego Oświecenia wiadomości okazuje się, że artykuł 857 dalszego ciągu Ustawy o służbie z wyborów i 859 samego Połączenia są wypełniane niejednostajnie, to jest: w niektórych Guberniach na urząd Honorowego Kuratora Gimnazyum wybierają po dwóch, a w innych po jednym tylko kandydacie; przeto z okoliczności widocznej potrzeby i pożytku, mieć do pomienionego urzędu więcej jak jednego Kandydata, co utwierdza i niniejsze zdarzenie w Gimnazyum Klewańskiém, do które o utwierdzić pierwszego Kandydata Kuratorem nie można było, — postanowić, ażeby na przyszłość dla zamieszczenia obowiązku Honorowego Kuratora Gimnazyum, Dworzaństwo każdej Gubernii, podług powszechnego porządku zamieszczenia obowiązków z wyborów, z Najwyższego utwierdzenia obierało także po dwóch Kandydatów. Cesarz Jego Mość na nastałe postanowienie Komitetu Najwyżej zezwolił. (*G. S. N. 57*).

— Cesarz Jego Mość, rozpatrzywszy najuniżeńsze przełożenie Jeneralnego Audytoryatu, o wynikłém w rzeczy o Sztabs-Lekarzu Sierzpińskim zapytaniu: czy należy wciągac do opisów służby zostawanie pod sądem tych urzędników, którzy chociaż sądownie nie zostali uniewinnieni, ale Najmiłościwsze otrzymali przebaczenie, i mając na względzie: naprzód, postanowienie, opisane w rozkazie dziennym Ministra Wojny 22 go Lipca roku przeszłego, ktorém wzbroniono czynić przedstawienia o skassowanie sztrafów, do opisów służby wciągnionych, ale zostawiono prosić o dozwolenie, ażeby sztrafy nie były uważane za przeszkodę do otrzymania pensyj, znaku odznaczenia się służby nieskazitelnej i w ogólności tego wszystkiego, do czego ma prawo osoba sztrafowi nieuległa, i powtóre, same przyczyny, dla których pomienione postanowienie nastało, to jest, że przestępstwa, raz popełnionego, unikczemnić niemożna, i pokazywać że nie znajdował się pod sztrafem ten, kto mu podpadał, nie zgadza się z prawdą, Cesarz Jego Mość raczy znajdować odstąpienie od tego postanowienia, na korzyść tych osób, ktore, będąc osądzone przez sąd na karę, zostały od niej uwolnione na mocy Najłaskawszego przebaczenia, równie za przeciwne zasadniczemu prawidłu tego postanowienia, a zatém Najjaśniejszy Pan Najwyżej rozkazać raczył: 1) Zostawanie pod Sądem i naznaczony ostatecznym wyrokiem sprawy sądowej sztraf, zawsze wciągać do opisow służbowych. 2) Osobom, którym na mocy Najwyższej konfirmacyi, daruje się Najłaskawsze przebaczenie, zachowywać wszystkie prawa i prerogatywy, poprzednicza służbą nabyte, chociażby o tém w wyroku nic nie było powiedziano. 3) Jeneralny Audytoryat i w ogólności instancye wojskowo-sądowe, którym zostawiona ostateczna konfirmacya w sprawach sądu wojennego, mają przyjąć na przyszłość za prawidło w konfirmacyach swoich nie podawać, jak dotąd w niektórych okolicznościach robiono, ażeby sztrafy nie były wnoszone do opisów służby, ale zamiast tego w dekrecie wyrażać: że sztraf, któremu winny podpadł, nie pozbawia go praw i prerogatyw, poprzednicza służbą nabytych. (*G. S.*)

— Rządzący Senat słuchali raportu P. Ministra Spraw Wewnętrznych, że na skutek starania Moskiewskiego Wojennego Jenerał-Gubernatora, o dozwoleniu Moskiewskiej gminie mieskiej, odsyłać mieszczan złego prowadzenia się do tamecznej roty aresztantskiej wiedzy cywilnej,— tenże P. Minister czynił przedstawienie do Komitetu PP. Ministrów, po nastałém którego postanowieniu Cesarz Jego Mość 6-go zeszłego Września, Najwyżej rozkazać raczył: Na dopełnienie do art. 364 t IX Połączenia Praw o stanach postanowić: 1) Dozwolić Moskiewskiej gminie mieskiej zatwardziałych w włóczędze i notowanych w innych nieważnych przestępstwach mieszczan, do służby wojskowej niezdolnych, ale zdatnych do robot, obracać, w kształcie środka poprawczego, do Moskiewskiej roty aresztantskiej wiedzy cywilnej na czas, stosownie do wieku, siły i większej lub mniejszej zatwardziałości w rozpuście, ale w żadnym razie nie dłużej, jak na lat pięć, z zastrzeżeniem, ażeby wyroki gminy o tém stanowione i utwierdzane były tymże porządkiem, jaki jest przepisany dla ułożenia i utwierdzenia wyroków, o zesłaniu przestępnych mieszczan do Syberyi, i żeby odsyłani do czasu do aresztantskiej roty mieszczanie, byli powracani, po upływie określonego terminu, do stanu pierwszego. 2) Koszta, potrzebne na utrzymanie oddawanych na mocy wyroków Moskiewskiej gminy mieskiej do roty aresztantskiej mieszczan występnych, użyć z tychże źrzódeł, z których są wydawane rozchody w rocie aresztantskiej w ogólności, a wypłacanie podatków za tych ludzi, przez cały czas znajdowania się ich w rocie, włożyć na gminę, i 3) Przepisać Zwierzchności Mo-

вообще, а уплату податей за сихъ людей, во все время нахожденія ихъ въ ротѣ, возложить на общество, и 3) вмѣнить Начальству Московской арестантской роты въ обязанность, имѣть особенное наблюденіе за исправленіемъ нравственности присылаемыхъ въ роту порочныхъ мѣщанъ, и для сего содержать ихъ, по возможности, въ особомъ отдѣленіи отъ прочихъ арестантовъ, употребляя ихъ впрочемъ въ работу наравнѣ съ сими послѣдними. (Опубл. 12-го Октября 1838 года.

— Правительствующій Сенатъ слушали рапортъ Господина Министра Внутреннихъ Дѣлъ, что Г-нъ Статсъ-Секретарь Танѣевъ препроводилъ къ нему Господину Министру, по Высочайшему повелѣнію, представленный Государю Императору Московскимъ Военнымъ Генералъ-Губернаторомъ проектъ положенія объ учрежденіи въ Москвѣ Комитета для разбора и призрѣнія просящихъ милостыню. Признавая съ своей стороны предположеніе Московскаго Военнаго Генералъ-Губернатора объ учрежденіи въ Москвѣ помянутаго Комитета полезнымъ, и вмѣстѣ съ тѣмъ находя необходимымъ составленный Княземъ Голицынымъ проектъ положенія ближе согласить во всѣхъ подробностяхъ съ правилами С. Петербургскаго Комитета по сему же предмету, онъ Господинъ Министръ Внутреннихъ Дѣлъ сдѣлалъ въ немъ нѣкоторыя измѣненія и дополненія, и въ семъ видѣ вносилъ оный на учрежденіе въ Комитетъ Министровъ, присоединивъ, чтобы учреждаемый въ Москвѣ Комитетъ къ окончанію опредѣленнаго срока для Ст. Петербургскаго Комитета, т. е. къ половинѣ 1840 года, сообщилъ также Министерству Внутреннихъ Дѣлъ чрезъ Московскаго Военнаго Генералъ-Губернатора, свое мнѣніе о ближайшихъ, извлеченныхъ изъ опыта, средствахъ къ постепенному уменьшенію нищенства, для совокупнаго соображенія съ предположеніями о томъ здѣшняго Комитета, дабы при представленіи общаго заключенія его Господина Министра въ Государственный Совѣтъ тѣмъ удобнѣе можно было опредѣлить, долженъ ли Московскій Комитетъ остаться навсегда въ томъ видѣ, въ какомъ учредится нынѣ, или нужно будетъ сдѣлать какія либо въ составѣ его и правилахъ измѣненія, или же принять по обѣимъ Столицамъ, вмѣсто устройства особыхъ Комитетовъ, другія, болѣе дѣйствительныя, по указанію опыта, къ уменьшенію нищенства мѣры. Комитетъ Министровъ полагалъ: сіе представленіе утвердить, поднеся проектъ положенія о Московскомъ Комитетѣ для разбора и призрѣнія просящихъ милостыню на Высочайшее Его Императорскаго Величества благоусмотрѣніе. Государь Императоръ на положеніе Комитета Высочайше соизволилъ; проектъ же удостоенъ разсмотрѣнія Его Величества въ Потсдамѣ 5-го Сентября 1838 года. (Опубл. 12 Октября 1838 года).

— Правительствующій Сенатъ слушали представленіе Г. Министра Государственныхъ Имуществъ, что Саратовской Губерніи Николаевскаго Уѣзда Новопокровской волости, села Богородскаго, Казенный крестьянинъ Матвѣй Іоновъ, проситъ о зачетѣ за его семейство продажной рекрутской квитанціи, выданной 10 Іюля 1831 года изъ Саратовской Казенной Палаты Прапорщику Якову Загоскину, на поступившаго въ рекруты по 84 набору съ имѣнія его отъ 19 душъ, состоящихъ Сердобскаго Уѣзда въ деревнѣ Завришовкѣ, крестьянина Селуана Иванова. Квитанція сія куплена отъ Штабсъ-Капитанши Натальи Загоскиной крестьяниномъ Вольскаго Уѣзда села Журавлевки Гавриломъ Капрановымъ, а отъ сего послѣдняго продана просителю за 1,000 рублей по купчей крѣпости, совершенной въ Вольскомъ Уѣздномъ Судѣ 7 Августа 1835 года. Какъ на переступку зачетныхъ рекрутскихъ квитанцій, пріобрѣтаемыхъ по разнымъ случаямъ Казенными крестьянами, по силѣ Свода Законовъ Тома 4 Устава рекрутскаго примѣчанія къ статьѣ 378, должно предварительно испросить разрѣшеніе Министерства Государственныхъ Имуществъ, чего въ настоящемъ случаѣ исполнено не было: то онъ Г. Министръ испрашиваетъ отъ Правительствующаго Сената указнаго предписанія Палатамъ Гражданскаго Суда и чрезъ кого слѣдуетъ Уѣзднымъ Судамъ, дабы они безъ предварительнаго сношенія съ Палатами Государственныхъ Имуществъ, а гдѣ оныхъ еще не учреждено съ Казенными Палатами, купчихъ крѣпостей на передачу зачетныхъ рекрутскихъ квитанцій семействамъ Казенныхъ крестьянъ не совершали; при чемъ присовокупляетъ, что въ отвращеніе раззоренія двухъ Казенныхъ поселянъ, пріобрѣвшихъ зачетную квитанцію, онъ Г. Министръ передачу оной, на основаніи примѣчанія къ статьѣ 378 Устава рекрутскаго, утвердилъ. (Оп. 13 Октября 1838 г.)

skiewskiej roty aresztantskiej za obowiązek, mieć szczególną baczność około poprawy moralności przysyłanych do roty mieszczan przestępnych, i w tym celu utrzymywać ich podług możności, w osobnym oddziale od innych aresztantów, używając ich zresztą do roboty za równo z temi ostatniemi. (Opb. 12-go Października).

— Rządzący Senat słuchali raportu P Ministra Spraw Wewnętrznych, że P. Sekretarz Stanu Taniejew przesłał do tegoż P. Ministra, z Najwyższego rozkazu, przedstawiony Cesarzowi Jego Mości przez Moskiewsiego Wojennego Jenerał-Gubernatora projekt ustawy o ustanowieniu w Moskwie Komitetu dla rozebrania i opatrzenia proszących jałmużny. Uznając ze swej strony zamiar Moskiewskiego Wojennego Jenerał-Gubernatora o ustanowieniu w Moskwie pomienionego Komitetu za pożyteczny, i obok tego znajdując rzeczą konieczną, ułożony przez Xięcia Golicyna projekt ustawy zgodzić bliżej we wszystkich szczegółach z prawidłami Komitetu S. Petersburskiego w tymże przedmiocie, Pan Minister Spraw Wewnętrznych porobił w nim niektóre odmiany i dodatki, i w tym kształcie wnosił na utwierdzenie do Komitetu Ministrów, dodawszy, ażeby zakładany w Moskwie Komitet przed końcem zakreślonego terminu dla Komitetu S. Petersburskiego, to jest: w połowie 1840 roku, udzielił także Ministeryum Spraw Wewnętrznych przez Moskiewskiego Wojennego Jenerał-Gubernatora, swoję opinią o najstosowniejszych, z doświadczenia wyciągniętych, środkach ku stopniowemu zmniejszeniu żebractwa, dla łącznego zastosowania z projektami o tém Komitetu tutejszego, ażeby przedstawiając ogólny wniosek Pana Ministra do Rady Państwa tém łatwiej można było osądzić, czy Komitet Moskiewski powinien pozostać nazawsze w tym kształcie, w jakim się teraz ustanowi, albo trzeba będzie zrobić jakiekolwiek w jego składzie i prawidłach odmiany, lub też przedsięwziąć w obu Stolicach, zamiast urządzenia osobnych Komitetow, inne, podług wskazania doświadczenia, skuteczniejsze środki zmniejszenia żebractwa. Komitet Ministrow mniemał: przedstawienie to utwierdzić podając projekt ustawy o Moskiewskim Komitecie dla rozebrania i opatrzenia proszących jałmużny na Najwyższą Jego Cesarskiej Mości uwagę. Cesarz Jego Mość na postanowienie Komitetu Najwyżej zezwolił; projekt zaś został rozpatrzony przez Najjaśniejszego Pana w Potsdamie 5-go Września 1838 roku. (Opb. 12 Października 1838 r.)

— Rządzący Senat słuchali przedstawienia P. Ministra Majątkow Państwa, że z Gubernii Saratowskiej, Powiatu Nikołajewskiego, włości Nowopokrowskiej, wsi Bogorodzka, skarbowy włościanin Mateusz Ionow, prosi o policzenie za jego rodzinę przedażnej kwietacyi rekruckiej, wydanej 10-go Lipca 1831-go roku z Saratowskiej Izby Skarbowej, Chorążemu Jakóbowi Zagoskinowi, na oddanie na rekruta w 84 m naborze z jego majątku z 19-tu dusz, znajdujących się w powiecie Serdobskim, we wsi Zawryszowce, włościanina Selwana Iwanowa. Kwietacya ta kupioną została od Sztabs-Kapitanowej Natalii Zagoskinowej przez włościanina Powiatu Wolskiego, ze wsi Żurawlewki, Gabryela Kapranowa, a ten ostatni przedał proszącemu za 1,000 rubli na mocy aktu przedażnego, sporządzonego w Wolskim Sądzie Powiatowym 7-go Sierpnia 1835 roku. Ponieważ na przelew zaliczalnych kwietacyj rekruckich, w różnych zdarzeniach nabywanych przez włościan skarbowych, na mocy Połączenia Praw Tomu 4 Ustawy o rekrutach uwagi do artykułu 378, należy pierwiej wyjednać dozwolenie Ministeryum Majątkow Państwa, co w niniejszém zdarzeniu nie było wypełnioném; przeto P. Minister prosi u Rządzącego Senatu ukazowego zalecenia Izbom Sądu Cywilnego i przez kogo należy Sądom Powiatowym, ażeby one bez poprzedniczego zniesienia się z Izbami Majątkow Państwa, a gdzie tych jeszcze nie ustanowiono, z Izbami Skarbowemi, aktow przedażnych na przelew zaliczalnych kwietacyj rekruckich rodzinom włościan skarbowych nie utwierdzały; przy czém dodaje, że dla zapobieżenia zrujnowania dwóch włościan skarbocwyh, którzy zaliczalną kwietacyą nabyli, P. Minister jej przelew, na osnowie uwagi do artykułu 378 Ustawy o rekrutach, utwierdził. (Opb. 13-go Października 1838 r.) (G. S.)

Одесса, 4-го Октября.

1-го Октября, прибыла изъ Севастополя на здѣшній рейдъ эскадра, подъ командою Г-на Контръ-Адмирала *Артюкова*, состоящая изъ шести линѣйныхъ кораблей: 120-ти-пушечнаго *Варшава* и 84-хъ-пушечныхъ *Императрица Марія, Адріанополь, Чесма, Анапа* и *Память Евстафія*, на которыхъ привезены сюда войска изъ Севастополя, возвращающіяся на зимнія квартиры. (*О. В.*)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Италія.

Медіоланъ, 19-го Октября.

Его Императорское Высочество Великій Князь Наслѣдникъ Всероссійскій 14 Октября по полудни, подъ именемъ Графа Бородинскаго въ сопровожденіи назначеннаго для сопутствованія Е. В. Ген. Маіора Гр. Врбна прибылъ въ Комо, куда незадолго предъ тѣмъ прибылъ Князь Ливенъ. Его Выс. остановился въ домѣ Императ. Совѣтника Г. Франка, гдѣ приготовлены комнаты для помѣщенія высокаго гостя. Онъ намѣренъ нѣсколько недѣль пробыть на восхитительныхъ берегахъ Ларіо.

Неаполь, 8-го Октября.

Кажется не подлежитъ уже сомнѣнію, что Сицилія не будетъ впредь составлять отдѣльнаго Государства, и что въ теченіи слѣдующей зимы присоединена будетъ къ Неаполю. (*A·P.S.Z.*)

Пруссія.

Берлинъ, 28-го Октября.

Вчера, Король принималъ въ аудіенціи Турецкаго Министра Внутреннихъ Дѣлъ Решидъ-Пашу, отправленнаго чрезвычайнымъ Посланникомъ въ Лондонъ. Решидъ-Паша вручилъ Е. В. дружественное письмо Султана и портретъ его осыпанный драгоцѣнными бриллянтами.

— 22-го с. м. прибылъ въ Свинемюнде Россійскій пароходъ *Богатырь*, выдержавъ сильную бурю и привезъ 8 орудій конно-артиллерійской баттареи 12 фунтоваго калибера, которыя Его Императорское Величество изволилъ прислать въ подарокъ Королю. Полковникъ Стааль-Гольштейнъ, Капитанъ Шварцъ, 4 Унтеръ-Офицера и 40 рядовыхъ сопровождаютъ орудія сіи водою въ Штетинъ, откуда оныя 3 Ноября будутъ доставлены сухимъ путемъ въ Берлинъ.

Кенигсбергъ, 22-го Октября.

Третьяго дня и вчера, отъ сильнаго сѣверо-восточнаго вѣтра, вода выступила изъ залива въ Прегель и снесла болѣе какъ на 6,000 талеровъ лѣсу. Вѣтеръ былъ такъ силенъ, что срывалъ крыши съ домовъ и сельскихъ церквей, свалилъ старыя деревья близь большихъ дорогъ и задержалъ этимъ обыкновенный ходъ почты. (*О.Г.Ц.П.*)

Франція.

Парижъ, 24-го Октября.

Г. Бертенъ старшій, Главный Редакторъ *Journal des Débats* вчера пораженъ параличемъ. Состояніе его очень сомнительно и возбуждаетъ опасеніе его семейства и многочисленныхъ его друзей.

— Вчера обыскали жилище двухъ водоносовъ, и найдено у нихъ значительное количество пороха, патроновъ и пулей, а также саблей, штыковъ, пистолетовъ и ружьевъ, которые были спрятаны въ подземельной комнатѣ. Оба они Овернскіе уроженцы; не смотря на ихъ увѣреніе, что неизвѣстныя лица сдѣлали это депо, они тотчасъ взяты подъ арестъ.

— Легитимисты изъ Санъ Жерменскаго предмѣстія хвастаютъ тѣмъ, что Принцесса Беирская проѣзжая въ Испанію, нѣсколько дней прожила въ одной изъ знатнѣйшихъ гостинницъ сей части города.

— Въ Журналѣ *Eclaireur* помѣщено письмо изъ Орана отъ 3 Октября: Абд-эль-Кадеръ вошелъ въ сношенія съ Теджини начальникомъ Айнъ-Майдега, который согласился войти въ переговоры съ Эмиромъ. Заключенъ договоръ, по силѣ коего, Теджини обязался платить ежегодную подать и доставлять вспомогательныя войска, въ случаѣ войны Абд-эль-Кадера съ невѣрными. Трактатъ этотъ подписанъ чрезъ посредничество Посланника Марокскаго Императора, и въ слѣдствіе этого, Эмиръ могъ отступить къ Текединту, не встрѣтивъ на пути никакого сопротивленія. Впрочемъ войско его въ плачевномъ положеніи;оно потеряло почти всѣхъ лошадей. Теперь Абдэль-Кадеръ, намѣреваетъ идти къ Орану, для окончательныхъ переговоровъ съ Ген. Гегенекъ, о пограничной линіи. Кажется, что онъ имѣетъ большое довѣріе къ этому новому начальнику, и послалъ ему

Odessa, 4-go Października.

Dnia 1-go Października, przybyła z Sewastopola do tutejszego Portu eskadra, pod dowództwem P. Kontr-Admirała *Artiukowa*, złożona z sześciu okrętów liniowych: 120-to-działowego *Warszawa* i 84-ro-działowych *Cesarzowa Marya, Adryanopol, Czesma, Anapa* i *Pamiątka Eustachego*, na których przywiezione tu zostały wojska z Sewastopola, powracające na zimowe kwatery. (*G. O.*)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Włochy.

Medyolan, 19 Października.

Jego Cesarska Wysokość Wielki Xiążę Następca Rossyjski 14 d. Października z południa, pod imieniem Hrabiego Borodińskiego, przeprowadzany przez Jenerał-Majora Hrabiego Wrbna, przybył do Como, dokąd przedtém nieco przybył Xiążę Lieven. Wielki Xiążę stanął w domu Radźcy Cesarskiego P. Franka, gdzie przygotowane były pokoje na przyjęcie Wysokiego Gościa, i zamyśla kilka tygodni zabawić na czarujących brzegach Lario.

Neapol 8 Października.

Zdaje się być rzeczą pewną, że Sycylia przestanie być państwem osobném, i, jak słychać, tej zimy ogłosi Król wcielenie jej do Neapolu. (*A.P.S.Z.*)

Prussy.

Berlin, 28 Października.

Król nasz udzielił wczora posłuchanie tureckiemu Ministrowi Spraw Zagranicznych, Reszydowi-Baszy, udającemu się w nadzwyczajném poselstwie do Londynu i raczył przyjąć z rąk jego przyjacielskie pismo Sułtana, łącznie z jegoż wizerunkiem, oprawnym w kosztowne brylanty.

— W dniu 22 b. m., przybył do Swinemünde statek parowy rossyjski *Bohatyr*, po wytrzymaniu silnej burzy i przywiózł konną bateryą artylleryi, złożoną z ośmiu dział 12-funtowych, które Najjaśniejszy Cesarz Rossyjski, w podarunku naszemu Monarsze przysyła. Jeden Półkownik, P. Stael-Holstein, jeden Kapitan P. Schwarz, czterech podoficerów i 40 artylerzystów, z Cesarskiej artylleryi gwardyi, odprowadzają pomienioną bateryą, wodą, do Szczecina, skąd lądem przybędzie do Berlina 3 Listopada. (*G.R.K.P.*)

Królewiec, 22 Października.

Przedwczora i wczora gwałtownie wiejąca burza od strony północno-wschodniej, napędziła wodę z odnogi do Pregla, która 5 stóp nad zwykłe koryto wystąpiła i więcej jak za 6,000 talarów zrobiła szkody w drzewie. Burza pomieniona pozrzucała dachy domów i kościołów wiejskich, powywracała stare drzewa, przy gościńcach stojące, przez co zatamowała zwykły bieg poczty.

Francya.

Paryż, dnia 24 Października.

P. Bertin starszy, główny redaktor *Dziennika Rozpraw*, wczora ruszony został paraliżem. Stan jego bardzo jest niebezpieczny i wzbudza obawę jego rodziny i licznych jego przyjaciół.

— Wczora przeszukiwane było mieszkanie dwóch woziwodów i znaleziono u nich znaczną ilość prochu, ładunków i kul, również pałasze, sztylety, pistolety i karabiny, które ukryte były w izbie podziemnej. Dwaj ci ludzie, rodem z Auvergne, pomimo zapewnień, że nieznajome osoby złożyły te sprzęty, natychmiast zostali wzięci pod areszt.

— Legitymiści z przedmieścia St. Germain chełpią się tém, że Xiężna Beira, w podróży swojej do Hiszpanii, przepędziła dni kilka w jednym ze znakomitszych hotelów tej części miasta.

— Dziennik *Eclaireur* umieścił pismo z Oranu, z dnia 3 Października: Abd-el-Kader porozumiał się z Tedżinim, dowódzcą Ain-Maidehu, który zgodził się na traktowanie z Emirem. Zawarte zostały układy, że Tedżini płacić będzie coroczny haracz i dostarczy posiłków wojennych, jeżeli Abd-el-Kader wojnę z niewiernymi prowadzić będzie. Ten traktat podpisany został za pośrednictwem posła Cesarza Marokańskiego, i w skutku to tego mógł się cofnąć emir z wojskiem swojém do Tekedintu, nie będąc niepokojnym. Atoli te wojska są w stanie nader opłakanym; utraciły prawie wszystkie konie. Teraz Abd-el-Kader, ma się zbliżyć do Oranu dla ostatecznego ułożenia się względem granic z Jenerałem Guéhéneuc. Ile się zdaje, pokłada on wielkie zaufanie w tym nowym dowódzcy, i posłał mu w darze dwa bardzo piękne konie. — Zachodzące trudności względem kopalni soli w Arzew, mają być

въ подарокъ двухъ отличныхъ лошадей. Возникшiя затрудненiя, касательно соляныхъ копей въ Арзевѣ, будутъ устранены, и Абд-эль-Кадеръ сдѣлался довѣрчивѣе съ тѣхъ поръ, какъ узналъ отъ Бенъ-Дюрана подробности процесса въ Перпиньанѣ. Онъ хочетъ доказать, что Ген. Бюжо не ошибся, полагаясь на него, и намѣревается писать къ Королю, что офицеръ сей не требовалъ отъ него никакихъ подарковъ, и онъ прислалъ ему (Ген. Бюжо) 8 лошадей по собственному желанiю. Въ Журналѣ *Toulonais* пишутъ изъ Алжира отъ 5 Октября: Въ Алжирѣ почитаютъ за сущую ложь, извѣстiе о заключенiи Абдэль-Кадеромъ трактата съ Айнъ-Майдехскимъ Марабутомъ, хотя друзья Эмира такъ много говорятъ объ этомъ. Кажется даже, что Эмиръ многимъ долженъ былъ жертвовать, чтобы возвратиться въ Оранскую провинцiю, не подвергаясь частымъ нападенiямъ Теджини. Говорятъ, что Абд эль-Кадеру дорого стоятъ условiя, по силѣ которыхъ Марабутъ призналъ власть Эмира, которому это нужно было, чтобы показать, что всѣ Арабы соединенными силами будутъ воевать съ невѣрными; но тайная статья договора освобождаетъ Теджини отъ всякихъ обязанностей.

25-го Октября.

Король вчера вечеромъ принималъ Ганноверскаго и Бельгiйскаго Посланниковъ и Турецкаго Посла. Сегодня Его Велич. Предсѣдательствовалъ въ Министерскомъ Совѣтѣ. Г. Тьера къ 15 ч. буд. м. обратно ожидаютъ въ Парижъ.

— Бригъ *Lutin* съ весьма важными депешами отправленъ изъ Тулона. Цѣль сего посланiя еще неизвѣстна, полагаютъ однако, что отправленъ приказъ Контръ-Адмиралу Галлуа, чтобы онъ съ линейнымъ кораблемъ *Jupiter* возвращался во Францiю. Адмиралъ сей кажется совершенно попалъ въ немилость. Пароходъ отплывающiй завтра въ Алжиръ беретъ съ собою многихъ ремесленниковъ, которые ищутъ въ Африкѣ работы. Послѣ послѣднихъ оффицiяльныхъ свѣдѣнiй, народонаселенiе Алжира увеличилось 500 ч. жителей. На корабль семъ отправлено также много артиллерiйскихъ и инженерныхъ снарядовъ, которые назначены для лагеря Сторы.

— Сегодня утромъ распространился слухъ, что Д. Карлосъ прибылъ къ стѣнамъ Бургоса.

— Въ *Gazette de France* напечатаны слѣдующiя подробности о проѣздѣ Герцогини Бейры: Герцогиня и Герцогъ Астурiйскiй прибыли въ Байонну 6 с. м. на почтовыхъ. Тамъ пробыли они нѣсколько дней, по той причинѣ, что ихъ еще не ожидали и не успѣли сдѣлать нужныхъ приготовленiй для переправы ихъ чрезъ границу. 11 числа въ 8 часовъ утра Герцогъ благополучно прибылъ въ Урдаксъ, гдѣ находится Карлистская таможня. Послѣднее Французское селенiе, чрезъ которое онъ проѣзжалъ, называется Энгоа. Герцогиня, предъ своимъ отъѣздомъ желала имѣть вѣрныя свѣдѣнiя о переѣздѣ Герцога чрезъ границу, и до того времени не хотѣла выѣзжать; она отправилась изъ Байонны 14 с. м. а 16 прибыла въ Наваррскую провинцiю; Герцогинѣ сопутствуетъ много особъ, которыя всѣ благополучно прибыли въ Испанiю. Говорятъ, что Герц. Астурiйскiй, немедленно по прибытiи въ главную квартиру, принялъ главное начальство надъ всѣми войсками.

26-го Октября.

Вчера одинъ изъ двухъ Овернскихъ уроженцевъ, у которыхъ прошедшiй четвертокъ найдено оружiе и амуницiя, опять освобожденъ. Другой до сихъ поръ ни въ чемъ еще несознался. Онъ утверждаетъ, что между множествомъ стараго желѣза, которое онъ прiобрѣлъ покупкою, нашлось и это оружiе. Этимъ ремесловъ занимаются многiе изъ тамошнихъ уроженцевъ въ Парижѣ.

— Полицiя произвела здѣсь два важныхъ ареста. Захвачены двѣ особы по прозванiю Сурiо и Сикеръ Гай и найдены при нихъ подложныя банковыя ассигнацiи на сумму 400,000 фр.; онѣ уже 19,000 фр. изъ сихъ пустили въ оборотъ.

— Увѣдомляютъ изъ Солотурна отъ 23 ч., что Гр. Безенвальдъ на пути своемъ въ Парижъ, арестованъ на Французскихъ границахъ, такъ какъ [illegible]о почитали Людвикомъ Бонапарте. Его отвели, [illegible] [illegible]тря на сопротивленiе, въ Базансонъ, гдѣ его немедленн[illegible] узнали и онъ получилъ дозволенiе продолжать свое путешествiе. (*A.P.S.Z.*)

Австрiя.

Вѣна, 27-го Октября.

Ихъ Вел. Императоръ и Императрица вчера въ 4 час. по полудни возвратились сюда въ вожделѣнномъ здравiи изъ Тироля и Ломбардо-Венецiянскаго Королевства и остановились въ дворцѣ.— Ихъ Вел. встрѣчены депутацiею Магистрата, при громѣ пушекъ городской артиллерiи съ валовъ; городское войско дѣлало парадъ, и чрезмѣрное множество народа встрѣ-

załatwione, a Abd-el-Kader zdaje się więcej pokładać ufności, od czasu, jak się dowiedział od Ben-Duranda, o processie w Perpignan. Chce on dowieść, że Jenerał Bugeaud miał zupełną słuszność, pokładając w nim zaufanie, i ma donieść Królowi i Ministrom, że ten oficer nie żądał od niego żadnych podarunków i że ośm koni przysłał mu (Jenerałowi Bugeau) z własnej swej chęci. Dziennik zaś *Toulonais* donosi z Algieru, z dnia 5 Października: Zawarty układ przez Abd-el-Kadera z Marabutem z Ain-Maideh, o którym tak wiele przyjaciele Emira rozprawiają, jest czystém mamidłem, niemającém żadnej wiary w Algierze. Zdaje się nawet, że emir poniósł wielkie ofiary, aby tylko mógł wrócić do prowincyi Oranu, nie narażając szczątków swego wojska na ciągłe napady wojska Tedżiniego. Abd-el-Kader miał sowicie okupić układy, mocą których Marabut uznaje jego zwierzchnictwo, w celu okazania, że wszyscy Arabowie łączą się do wspólnej walki przeciw niewiernym; atoli przez tajemny artykuł, Tedżini jest uwolniony od wszelkich obowiązków.

Dnia 25.

Król przyjmował wczora posłów Hannowerskiego i Belgijskiego, oraz posła Tureckiego. — Dzisia prezydował J. Kr. Mość na radzie Ministeryalnej.—Pana Thiers dopiero na dzień 15 przyszłego mies. oczekują z powrótem do Paryża.

— Bryg *Lutin* z bardzo ważnemi depeszami odpłynął z Tulonu. Cel wysłania jego nie jest wiadomy, rozumieją jednak, że powiózł Kontr-Admirałowi Gallois rozkaz, ażeby na okręcie liniowym *Jupiter* powracał do Francyi. Admirał zupełnie zda się popadł w niełaskę.— Statek parowy, który jutro odejść ma do Algieru, zabiera wielką liczbę rzemieślników, którzy w Afryce szukają roboty. Od ostatnich wiadomości urzędowych, ludność Algieru powiększyła się o 500 mieszkańców. Wiezie także wiele sprzętów artylleryjskich i inżyniernych, które przeznaczone są do obozu Story.

— Dzisia rano rozbiegła się pogłoska, że Don Karlos przybył pod mury Burgos.

— *Gazette de France* umieszcza następujące szczegóły o przejezdzie Xiężny Beiry: Xiężna i Xiąże Asturyi przybyli pocztą do Bayonny dnia 6 b. m. Tam zabawili dni kilka, z powodu, że nie spodziewano się ich przybycia i nie poczyniono potrzebnych przygotowań do ich przeprawy przez granicę. O godzinie 8-ej 11 b. m. Xiążę przybył szczęśliwie do Urdax, gdzie się znajduje komora Karolistowska; ostatnia wieś francuzka, którą przebywał, zowie się Ainhoa. Xiężna, przed odjazdem swoim chciała mieć pewną wiadomość, że jej siostrzeniec przebył szczęśliwie granicę, i dopóty nie chciała puścić się w drogę, pokąd to jej nie zostanie doniesioném; wyjechała zatém z Bayonny 14 b. m., a 16 stanęła na ziemi Nawarskiej. Wiele osób towarzyszyło Xiężnie i szczęśliwie przybyło do Hiszpanii. Mówią powszechnie, że Xiąże Asturyi, przybywszy do głównej kwatery, objął natychmiast główne dowództwo nad całém wojskiem.

Dnia 26.

Wczora uwolniono jednego ze dwóch Auvergniaków, u których w przeszły czwartek znaleziono broń i amunicyą. Drugi żadnego dotąd jeszcze nie uczynił wyznania. Utrzymuje on, że broń tę znalazł pomiędzy zbiorem starego żelaztwa; które zakupił — zatrudnienie, którém się wielu zajmuje z jego kraju w Paryżu.

— Policya dopełniła tu dwa ważne aresztowania. Dwie osoby, nazwiskiem Souriau i Sicaze Gay, zostały pojmane i znaleziono przy nich fałszywe banknoty w summie 400,000 fr., z których 19,000 puściły już w obieg.

— Donoszą z Solothurn pod d. 23, że Hrabia Besenwald, w drodze do Paryża aresztowany został na granicy Francuzkiej, z przyczyny, że go wzięto za Ludwika Bonapartego. Pomimo jego reklamacyj odprowadzono go do Besançon, gdzie, skoro tylko został poznany, otrzymał pozwolenie odbywania dalszej podróży. (*A.P.S.Z.*)

Austrya.

Wiedeń, 27-go Października.

Cesarz i Cesarzowa Ich Mość, wczora o godz. 4 po południu, w pożądaném zdrowiu, przybyli tu napowrót ze swojej podróży do Tyrolu i Królestwa Lombardzko-Weneckiego i stanęli w zamku.— Cesarstwo Ich Mość u bramy miasta spotkani zostali przez deputacyą Magistratu, śród huku dział artylleryi mieskiej, wystawionych na wałach tameczych; straż wojskowa

тившее августѣйшихъ путешественниковъ на пути, наполнило воздухъ радостными восклицаніями, по случаю возвращенія любимаго Монарха и его супруги.

— Изъ Италіянской дворянской гвардіи, сформированной по образцу Венгерской, будутъ выходить въ армію хорошіе офицеры. Гвардія эта будетъ состоять изъ 60 человѣкъ, то есть, 30 чел. изъ Ломбардіи, а 30 изъ Венеціянскаго Королевства. Постоянныя квартиры оной будутъ въ Вѣнѣ, гдѣ предназначено для помѣщенія оной новое зданіе.

Венеція, 17-го Октября.

Императоръ предсѣдательствовалъ 14 с. м. въ капитулѣ ордена желѣзной короны, на одной изъ залъ дворца Дожей, гдѣ собрались кавалеры ордена въ своихъ костюмахъ. Его В., возсѣвъ на тронѣ, принималъ присягу новопожалованныхъ кавалеровъ всѣхъ званій, послѣ чего было угощеніе, называемое кавалерскимъ праздникомъ. Вечеромъ, въ театрѣ Fenice, данъ былъ великолѣпный маскарадъ.—15-го числа Ихъ Величества осматривали различныя заведенія и дворцы.—На другой день, Императоръ присутствовалъ при раздачѣ наградъ за успѣхи въ промышленности.

— Изъ Милана пишутъ, что Греческая Королева пріѣхала въ сей городъ 11 с. м. вечеромъ, подъ именемъ Графини Мисолонги. (*О.Г.Ц.П.*)

Англія.

Лондонъ, 24-го Октября.

Въ Министерскихъ журналахъ пишутъ, что по полученіи извѣстія о намѣреніи Лорда Дургама, Совѣтъ Министровъ собрался немедленно на совѣщаніе, для принятія надлежащихъ мѣръ по сему предмету и въ тоже время отправилъ въ Канаду нарочнаго съ изъявленіемъ Лорду Даргаму желанія своего, чтобы онъ остался при должности Генералъ-Губернатора Англійскихъ владѣній въ Сѣверной Америкѣ. Предвидя однако же, что Лордъ съ трудомъ на сіе согласится, вошли въ пареговоры съ Маркиз. Норманби, стараясь склонить его принять должность Генералъ-Губернатора послѣ Лорда Дургама. Извѣстно, что Маркизъ Норманби, называвшійся прежде Гр. Мульгревъ, былъ Губернаторомъ въ Ямайкѣ. Если переговоры пойдутъ успѣшно, и Маркизъ приметъ предлагаемую должность, тогда Графъ Спенсеръ (бывшій Лордъ Альторпъ) поступилъ бы на его мѣсто въ должность Лорда намѣстника Ирландіи. Впрочемъ, то только вѣрно, что послѣ совѣщанія съ Лордомъ Мельбурнъ, Лордъ Спенсеръ былъ у Королевы въ Виндзорѣ. Молва о томъ, что Министры хотѣли войти въ переговоры съ Княземъ Ричмондомъ, или Лордомъ Стенлей, совершенно несправедлива.

— Въ Голландскихъ журналахъ писали уже, что въ Кантонѣ ожидаютъ прибытія Англійскаго флота; теперь Индѣйскіе журналы подтверждаютъ это извѣстіе, сообщая, что Контръ-Адмиралъ Метландъ отправился въ Китай на линѣйномъ кораблѣ, которому сопутствуютъ пять военныхъ судовъ.

— Негоціанты наши утверждаютъ, что блокада Мексиканскихъ береговъ вскорѣ будетъ снята. Г. Пакенгамъ, повѣренный по дѣламъ Англіи въ Мексикѣ, намѣревается возвратиться къ мѣсту своего назначенія; почему здѣсь полагаютъ, что несогласія между Мексиканскими и Французскими правительствами будутъ вскорѣ прекращены чрезъ посредничество Англіи.

27-го Октября.

Новороссійскій и Бессарабскій Генералъ-Губернаторъ Графъ Воронцовъ, третьяго дня прибылъ въ помѣстье Графа Пемброка въ Салисбурги, для посѣщенія своей сестры вдовствующей Графини Пемброкъ.

— Въ Середу, Людвикъ Бонапарте сюда прибылъ и остановился въ Фентонской гостинницѣ. Слышно, что онъ нѣсколько дней намѣренъ провести въ деревнѣ и потомъ сюда возвратиться. Говорятъ, что онъ хочетъ жить въ Лондонѣ совершенно уединенно, чтобы избѣгнуть всякихъ худыхъ толковъ. (*О.Г.Ц.П.*)

Испанія.

Мадритъ, 20-го Октября.

Въ придворной газетѣ напечатанъ отчетъ Министра Финансовъ, въ которомъ Министръ сей представляетъ плачевное состояніе казны. Онъ совѣтуетъ предпринять дѣятельныя мѣры для покрытія значительныхъ недоимокъ, почему онъ полагаетъ нужнымъ учрежденіе новаго Комитета.

— Распространился здѣсь слухъ, что Бальмазеда перешелъ чрезъ Эбро и вступилъ въ Кастилію.

mieska odbywała paradę, a nieźmierne mnóztwo ludu, który spotkał Najjaśniejszych Podróżnych na drodze, napełniło powietrze okrzykami radości ze szczęśliwego powrótu ukochanego Monarchy i Jego Małżonki.

Gwardya szlachecka włoska, której organizacya na wzór węgierskiej jest zamierzona, dostarczać będzie wojsku zdatnych oficerów. Ogółem obejmować będzie 60 głów; to jest: 30 z Lombardyi, a 30 z Królestwa Weneckiego. Stać będzie ciągle w Wiedniu, gdzie już dla niej nowy gmach przeznaczono.

Wenecya, 17 Października.

Cesarz 14 b. m. odprawił kapitułę orderu korony żelaznej w jednej z sal pałacu dożów, na którą we właściwych strojach zebrali się wszyscy kawalerowie orderu. Zasiadłszy na tronie, odbierał Monarcha przysięgę od nowo-mianowanych kawalerów wszystkich klass; następnie była biesiada, zwana orderową. Wieczorem, w teatrze *Fenice* dawano świetny bal maskowy. W dniu 15 Cesarz i Cesarzowa zwiedzali różne zakłady i niektóre pała e. Nazajutrz był obecnym Monarcha przy rozdawaniu nagród za postępy przemysłu.

— Donoszą z Medyolanu, że Królowa grecka przybyła do tego miasta, 11 b. m. wieczorem, pod imieniem Hrabiny Missolunghi. (*G.R.K.P.*)

Anglia.

Londyn, dnia 24 go Października.

Dowiadujemy się z dzienników ministeryalnych, że jak tylko gabinet powziął wiadomość o zamiarach Lorda Durham, zebrał się natychmiast na radę, dla zgodzenia się na potrzebne w tym przedmiocie środki i wysłał gońca do Kanady, wynurzając życzenie aby Lord pozostał nadal przy pełnieniu swoich obowiązkow jako Jeneralny Gubernator posiadłości Angielskich w Północnej Ameryce. Atoli uważając, że Lord z trudnością przychyli się do tego żądania, zaczęto robić układy z Margr. Normanby, chcąc go skłonić do przyjęcia Jeneralnego Gubernatorstwa po Lordzie Durham. Wiadomo, że Margr. Normanby, dawniej nosząc imię Hrabi Mulgrave, był Gubernatorem Jamaiki. Gdyby się te układy powiodły i Margrabia przyjął nowy obowiązek, wtedy Hrabia Spencer, dawniejszy Lord Althorp, byłby na jego miejscu Lordem Namiestnikiem Irlandyi. Tyle tylko jest pewna, że po mianej naradzie z Lordem Melbourne, Lord Spencer był u Królowej w Windsor. Wieść ogłoszona, że jakoby Ministrowie chcieli zawierać układy z Xięciem Richmond albo Lordem Stenlej, jest zupełnie fałszywą.

— Dzienniki Holenderskie już donosiły, że spodziewają się w Kantonie floty Angielskiej; teraz potwierdzają tę wiadomość dzienniki Indyjskie, wymieniając że Kontr-Admirał Maitland odpłynął do Chin, na okręcie liniowym, któremu pięć statków wojennych towarzyszy.

— Nasz stan handlowy sądzi teraz, że wnet ustanie blokada wybrzeżów Mexykańskich. P. Packenham, sprawujący interessa Angielskie w Mexyku, zamierza teraz wrócić do miejsca swego urzędowania, skąd wnoszą, że spory Mexykanów z rządem Francuzkim, za pośrednictwem Anglii załatwione zostaną.

27 Października.

Jenerał Gubernator Noworossyjski i Bessarabski Hrabia Woroncow, przybył zawczora do majętności Hrabiego Pembroke w Salisbury, dla odwiedzenia swojej siostry, Hrabiny wdowy Pembroke.

— We środę wieczorem Ludwik Napoleon Bonaparte tu przybył i stanął w hotelu Fenton. Słychać, że kilka dni jeszcze zamierza przepędzić na wsi i potém tu powrócić. Mówią, że ma mieszkać w Londynie w zupełném odosobnieniu, ażeby postępowania swego niewystawić na żadne złe rozumienie. (*A.P.S.Z.*)

Hiszpania.

Madryt, 20-go Października.

Gazeta dworska umieściła sprawo-zdanie Ministra Skarbu, w którém pomieniony Minister wystawia smutne położenie skarbu. Radzi on usilnie przystąpić do środków nadzwyczajnych, dla pokrycia znacznego niedoboru, i przedstawia w tym przedmiocie mianowanie nowej kommissyi.

— Rozbiegła się tu pogłoska, że Balmaseda przeszedł przez Ebr i wkroczył do Kastylii.

Барцеллона, 11-го Октября.

Письма изъ Рейса увѣдомляютъ, что между тамошнимъ гарнизономъ оказались слѣды неповиновенія. Губернаторъ Таррагоны получивъ объ этомъ извѣстіе немедленно отправился туда.

— Карлистская юнта изъ Берги отправляетъ во всѣ стороны небольшіе отряды, которые вездѣ взимаютъ налоги и берутъ заложниковъ, которыхъ освобождаютъ только за дорогую цѣну.

(Съ Испанскихъ границъ.)

Кабрера приготовляется осаждать Алканизъ, причѣмъ онъ будетъ употреблять тажелыя орудія, которыя онъ взялъ у Генерала Ораа. Генералъ фанъ Галенъ съ дивизіею Барона Меръ прибылъ въ Дароку, для пріостановленія дѣйствій Кабреры.

— По письмамъ изъ главной квартиры Донъ Карлоса отъ 18-го Октября, прибыли туда многіе національные гвардейцы изъ Бильбао. Разнаго рода притѣсненія, которыя испытывали они тамъ со стороны начальства, принудили ихъ къ таковому поступку и по ихъ показанію многіе еще послѣдуютъ таковому примѣру.

— Пишутъ изъ Кастеллосъ отъ 11 Октября: „Карлисты въ Мореллѣ дѣлаютъ большія приготовленія, и кажется что Кабрера вооружается къ новой экспедиціи. По приказанію его, должны быть исправлены всѣ дороги ведущія изъ Мореллы, въ Аррагонію, Каталонію и Валенцію, Также велѣлъ онъ укрѣпить мѣстечко и замокъ Мерове, вблизи Мора де Эбро.

— Принцесса Беирская и сынъ Донъ Карлоса 18 Октября были въ Монрентинѣ, Эспартеро все еще въ Логроньи.

— Изъ Эстеллы пишутъ отъ 15 с. м., что Генералъ Королевскихъ войскъ Д. Діего Леонъ, вступилъ въ Пантелону съ 8 баталіонами. Въ его отрядѣ господствуетъ прилипчивая лихорадка, отъ которой до 800 чел. лежатъ въ госпиталяхъ. Эспартеро все еще находится въ Логроньи и донынѣ не отправилъ ни одного изъ своихъ баталїоновъ за Эбро. (*A.P.S.Z.*)

Ш в е ц і я.

Христіанія, 11-го Октября.

Говорятъ, будто бы Король объявилъ, что не смотря и на 24 градусной морозъ, онъ непремѣнно посѣтитъ въ этомъ году Христіанію, будучи весьма доволенъ образомъ мыслей тамошнихъ жителей.

—Какъ ни кратновременное было путешествіе корвета *Recherche* къ сѣверному полюсу, но оно принесло значительную пользу для наукъ, особенно въ отношеніи Естественной исторіи. Изслѣдовано, что снѣгъ производитъ растеніе, называемое краснымъ снѣгомъ. Кромѣ того, найдены на снѣгу растенія, длиною въ палецъ, нѣжныя, волокнистыя и зеленковатыя. Желаніе Короля Филиппа производить ученыя изслѣдованія на сѣверѣ, должно приписать привязанности его къ симъ странамъ, куда, враждебная судьба завлекла его даже до *Nord-Cap*. (*О.Г.Ц.П.*)

Г е р м а н і я.

Мюнхенъ, 26-го Октября.

Вчера Русскій Князь Долгоруковъ, Адъютантъ Императора, сюда прибылъ и привезъ Королю экземпляры ружьевъ и разнаго рода оружія, употребляемаго въ Русской арміи. Онъ пріѣхалъ сюда въ 11 дней съ тяжелыми фургонами изъ Петербурга. Отсюда получилъ также Императорско-Россійскій Посланникъ, вѣроятно по желанію Императора, чакосы, щиты и кашкеты, которыя носятъ въ Баварскомъ войскѣ. (*A.P.S.Z.*)

— Въ предупрежденіе распространяющагося между юношествомъ ослабленія зрѣнія, Король далъ повелѣніе начальствамъ учебныхъ заведеній, озаботиться по возможности сохраненіемъ хорошаго зрѣнія юношей, избраніемъ надлежащаго мѣста для помѣщенія столовъ, таблицъ и географическихъ картъ, обращая вниманіе на положеніе тѣла, во время письма, и на употребленіе дурной бумаги и блѣдныхъ чернилъ, и наконецъ запретивъ ученикамъ употребленіе очковъ безъ нужды, или съ несоотвѣтственными стеклами. (*О.Г.Ц.П.*)

П е р с і я.

Съ пароходомъ изъ Трапезунта, прибывшемъ 2 Октября въ Константинополь, получены тамъ слѣдующія извѣстія изъ Тавриса отъ 12 Сентабря: „Борьба между Персіею и Гератомъ близка къ концу. Курьеръ, отправленный Шахомъ къ Эмину Нисамъ, Губернатору Азербейджана, привезъ извѣстіе, что городъ Гератъ соглашается здаться подъ нѣкоторыми условіями. Несогласіе между предводителями осажденныхъ, кажется заставило ихъ отправить депутацію въ лагерь Шаха, для начатія переговоровъ. Съ другой стороны однако, будто извѣстно, что армей-

Barcellona, 11 Października.

Listy z Reuss donoszą, że pomiędzy tamtejszą załogą okazały się ślady nieposłuszeństwa. Gubernator Tarragony, na wiadomość o tém, natychmiast tam się udał.

— Junta Karolistowska z Bergi wysyła na wszystkie strony niewielkie oddziały, które wszędzie wybierają kontrybucyą i biorą na zakładników osoby, które tylko za wielkim okupem są uwalniane.

Od granic Hiszpańskich.

Cabrera przygotowuje się oblegać Alcaniz, do czego użyć ma ciężkich dział, które odebrał u Jenerała Oraa. Jenerał van Hallen z dywizyą Barona Meer przybył do Darocca, dla przeszkodzenia operacyom Cabrery.

— Podług listów z głównej kwatery Don Carlosa pod 18 Października, przybyła tam wielka liczba gwardzistów narodowych z Bilbao. Wszelkiego rodzaju uciski, które tam są ze strony władz wyrządzane, dały powod do takiego postępku i podług ich wyznania, wielu jeszcze pójdzie za ich przykładem.

— Donoszą z Castellos pod 11 Października: „Karoliści wielkie czynią przygotowania w Morelli, i zdaje się, że Cabrera uzbraja się na nową wyprawę. Na rozkaz jego, mają bydź poprawione wszystkie drogi, prowadzące z Morelli do Arragonii, Katalonii i Walencyi. Zalecił on takoż wzmocnić miasteczko i zamek Merove w blizkości Mora-de-Ebro."

— Xiężna Beira i syn Don Karlosa byli d. 18 w Morentin. Espartero ciągle przebywa w Logroño.

— Z Estelli donoszą pod dniem 15 b. m. że Jenerał wojsk Królowej D. Diego Leon, wszedł do Pampeluny na czele 8 batalionów. W jego wojsku panuje febra zaraźliwa, na którą 800 ludzi leży w szpitalach. Espartero stoi jeszcze w Logroño, i żadnego ze swoich batalionow nie wysłał dotąd za Ebro.

S z w e c y a.

Chrystyania, 11 Października.

Mówią, że Krol nasz miał oświadczyć, że nawet 24 stopnie zimna nie wstrzymają go od odwiedzenia w tym roku Chrystyanii, z powodu zadowolenia swego ze sposobu myślenia tutejszych mieszkańców.

— Jakkolwiek krótko trwała podróż korwety *Recherche* do bieguna północnego, przyniosła jednak najznakomitsze dla nauk korzyści, a szczególniej w przedmiocie historyi naturalnej. Odkryto bowiem, że śnieg posiada własność wydawania płodów roślinnych, z których tak ważny śnieg czerwony pochodzi. Prócz tego znaleziono rośliny na śniegu rosnące, długie na palec, delikatne, zielonkowate i włókniste. Okoliczność, że Król Ludwik Filip obrał północne strony do badań naukowych, pochodzi może z jego zamiłowania do stron rzeczonych, gdyż go los nieprzyjaźny aż do Nord-Kap był powiódł. (*G.R.K.P.*)

N i e m c y.

Monachium, 26-go Października.

Wczora przybył tu Rossyjski Xiąże Dołhoruki, Adjutant Cesarski i przywiózł naszemu Królowi exemplarze broni i różnych gatunkow oręża, używanych w wojsku Rossyjskiém. Przybył on tu z ciężkiemi furgonami w przeciągu 11 dni z Petersburga. Ze strony tutejszej, Poseł Cesarsko-Rossyjski, zapewne na żądanie Cesarza, przyjął także czakosy, hełmy i kaszkiety, jakie noszone są w wojsku Bawarskiém. (*A.P.S.Z.*)

— Zapobiegając coraz więcej szerzącemu się między młodzieżą krotkiemu wzrokowi, wydał Król rozporządzenie do władz szkolnych, aby troskliwie czuwały nad zachowaniem młodzieży dobrego wzroku, już-to przez stosowne umieszczanie stołów, tablic i kart jeograficznych, już przez zwracanie baczności na położenie ciała przy pisaniu i używanie złego papieru i bladego atramentu, już nakoniec przez surowe zakazy używania przez młodzież okularów, niepotrzebnych lub źle dobranych. (*G.R.K.P.*)

P e r s y a.

Parochod przybyły d. 2-go Października z Trebizondy do Konstantynopola, przywiózł tam następujące wiadomości z Tabrisu pod 12 Września: „Walka pomiędzy Persyą a Heratem blizką jest końca. Goniec, którego Szach wysłał do Emina Nissam, Gubernatora Aserbeidżan, przywiózł wiadomość, że miasto Herat skłania się pod pewnemi warunkami do poddania się. Niezgoda pomiędzy dowódzcami oblężonych, zdaje się spowodowała ostatnich do wysłania deputacyi do Szacha dla wejścia w układy. Z drugiej jednak strony ma bydź wiadomém, że korpus wojskowy, który czynił de-

скій корпусъ дѣйствовавшій противу Кабула и подкрѣпленный войсками Остъ-Индской компаніи, поколебалъ Шаха и даже утверждаютъ, что онъ увѣрилъ Полковника Штодарта; который Г-мъ Макнеиль отправленъ былъ въ Тегеранъ и теперь опять возвратился въ Таврисъ, что онъ готовъ согласиться на предложеніе Британскаго Посланника. Но онъ кажется недовольствуется словесными увѣреніями, но ожидаетъ рѣшительнѣйшихъ дѣйствій, прежде нежели возвратится въ Тегеранъ. Впрочемъ дипломатъ сей съ Эминомъ Низанъ имѣлъ нѣсколько повидимому перемирительныхъ совѣщаній, и по прибытіи послѣдняго курьера дѣлалъ приготовленія къ отъѣзду. Потому кажется близко окончательное заключеніе мира съ Гератомъ, между тѣмъ извѣстіе это уже по своей важности, требуетъ еще дальнѣйшаго подтвержденія, котораго съ нетерпѣніемъ ожидаютъ. (*A.P.S.Z.*)

monstracye przeciwko Kabul i wspierany był przez wojska Kompanii Wschodnio-Indyjskiej, zachwiał Szacha, a nawet utrzymują, że Półkownikowi Stoddardt, który od P. Macneill wysłany był do Teheranu, a teraz znowu przybył do Tabrisu, dał zapewnienie, że gotów jest skłonić się do życzeń Posła Angielskiego. Ten jednak nie zdaje się przestawać na samych tylko zapewnieniach, lecz oczekuje bardziej stanowczych czynów pierwiej, aniżeli powróci do Teheranu. Zresztą dyplomatyk ten od dni kilku, miał kilka pozornie pojednawczych konferencyj z Eminem Nisam i po przybyciu ostatniego gońca, uczynił przygotowanie do odjazdu. Takim sposobem zdaje się bydź blizkiém ostateczne zawarcie pokoju z Heratem, tymczasem wiadomość ta, już dla swojej ważności, potrzebuje dalszego potwierdzenia, którego tu z niecierpliwością oczekują. (*A.P.S.Z.*)

Египетъ.

Александрія, 29-го Сентября.

Египетскій флотъ за три предъ симъ дня въ самомъ жалкомъ состояніи возвратился въ здѣшній портъ. Болѣе, нежели четвертая часть людей, больна. По большой части страдаютъ глазами или цинготною болѣзнію въ слѣдствіе дурной пищи, нечистоты и всякаго рода недостатковъ. Одинъ отличный офицеръ Французскаго флота, по прозванію Гузаръ, командовавшій кораблемъ N. 9, отозванъ отъ сей должности и назначенъ Адъютантомъ къ Саидъ-Бею, говорятъ по зависти Турецкихъ начальниковъ, потому, что корабль сей всегда имѣлъ преимущество предъ другими. (*A.P.S.Z.*)

Egipt.

Alexandrya, 29 Września.

Flotta Egipska przed trzema dniami, w najsmutniejszym stanie powróciła do tutejszego portu. Więcej jak czwarta część ludzi jest chorą. Największej cierpi na oczy lub szkorbut, a to skutkiem złego pożywienia, niechędóztwa i wszelkiego rodzaju niedostatków. Jeden, odznaczających się zdolności, oficer marynarki francuzkiej, nazwiskiem Huzar, który dowodził okrętem N. 9, został odwołany z tego obowiązku i mianowany Adjutantem Said-Bey. Przypisują to dowódcom tureckim, którzy z zazdrością patrzyli na przewagę okrętu N. 9, jakową winien był talentom P. Huzar. (*A.P.S.Z.*)

Турція.

Смирна, 6-го Октября.

Гуссейнъ-Бей 4 ч. на пароходѣ *Истамбулъ* изъ Константинополя сюда прибылъ и принятъ со всѣми почестями слѣдуемыми его достоинству. Адмиралъ Галлуа отправилъ ему ботъ, для привезенія его въ свой дворецъ, гдѣ его приняли всѣ Гражданскія и военныя власти и множество народа. — Тагиръ Паша возвратился сюда изъ путешествія по своему Муширату.

— По послѣднимъ извѣстіямъ, Англійскій и Турецкій флоты находились при островахъ Вурлы. (*A.P.S.Z.*)

Turcya.

Smirna, 6 Października.

Hussein Bey d. 4 na statku parowym *Stambuł* z Konstantynopola tu przybył i przyjęty ze wszelkiemi należącemi dostojeństwu jego honorami. Admirał Gallois posłał łódkę dla przywiezienia go do swego pałacu, gdzie go przyjęły wszystkie władze cywilne i wojskowe i mnóztwo ludu.—Tahir-Pasza z podróży po swoim Muszyracie tu powrócił.

— Flotty Angielska i Turecka, podług ostatnich wiadomości, znajdowały się przy wyspach Wurlackich. (*A.P.S.Z.*)

Смѣсь.

Объ искусственной кожѣ.

Ѳома Робинзонъ Вилліамъ, въ Лондонѣ, изобрѣлъ средство дѣлать искусственную кожу, которая можетъ замѣнять настоящую и пергаментъ. Онъ беретъ разныя волокнистыя вещества, какъ то: шерсть, бумагу хлопчатую, шелкъ, ленъ и проч., и подвергаетъ ихъ дѣйствію кардъ-машины. Когда они на ней обработаны, онъ вытягиваетъ изъ нихъ воздухъ посредствомъ насоса, и разложивъ ихъ на металлическія доски, пропускаетъ между двухъ цилиндровъ, чтобъ дать имъ надлежащую толщину. Эта масса обливается особымъ растворомъ, который соединяетъ всѣ части и сообщаетъ имъ упругость и твердость, принадлежащія обыкновенной кожѣ. Растворъ составляется изъ пяти частей крахмальнаго вещества, обращеннаго въ тѣсто въ самой холодной водѣ; смѣсь ставятъ на огонь и выливаютъ кипящую на волокнистыя вещества. Вилліамъ дѣлаетъ кожи разной тонкости и крѣпости.

— Въ Сѣверной Пчелѣ напечатано: Нѣтъ города въ Европѣ, гдѣ было бы столько экипажей, сколько видимъ въ Петербургѣ. Говоримъ только о числѣ; не говоримъ о красотѣ ихъ и изящной упряжи, которая такъ дорого стоитъ и такъ рѣдко встрѣчается въ расчетливыхъ столицахъ Франціи, Англіи и Германіи. Въ Петербургѣ считается 3,774 кареты, 2,565 колясокъ, 8,363 дрожекъ, и 10,519 саней. Ко всему этому содержится 30,254 лошади. Капиталъ, употребленный на экипажи, по первоначальной ихъ цѣнѣ, должно полагать въ 400,000 рублей; лошади стоятъ не менѣе полумилліона; и того, милліонъ рублей на перевозку комплиментовъ, бальныхъ платьевъ и вечернихъ фразъ. Если бы обложить колеса, по Англійскому обычаю, незначительною податью, хотя по 5 рублей за колесо и по 10 руб. за сани въ годъ, то экипажи давали бы ежегоднаго дохода городу до 400,000 рублей. А если сдѣлать тоже самое и съ лошадьми, принадлежащими къ экипажамъ, то городской доходъ съ этой статьи простирался бы до милліона въ годъ. (*О.Г.Ц.П.*)

Rozmaitości.

O skórze sztucznej.

Tomasz Robinson Wiliam, w Londynie, wynalazł sposób robienia skóry sztucznej, zastępować mogącej skórę zwyczajną i pargamin. Bierze on różne istoty włókniste, jako-to: wełnę, bawełnę, jedwab', len, i t. d. i wystawia je na działanie machiny gręplowej. Skoro się na niej przerobią, wyciąga z nich powietrze, zapomocą machiny pneumatycznej, i rozłożywszy na tablicach metallowych, przepuszcza pomiędzy dwóma walcami, aby im nadać stosowną grubość. Massa ta polewa się szczególnym roztworem, który skleja wszystkie cząstki i nadaje im sprężystość i twardość, skórze zwyczajnej właściwe. Roztwór ten składa się z pięciu części kleju i dwóch części krochmalu, zamienionego w ciasto w wodzie zupełnie zimnej; mięszanina ta stawi się na ogniu i wrząca wylewa się na materyały włókniste. William wyrabia skóry rozmaitej cienkości i mocy.

— W Pszczole Północnej czytamy, co następuje: Niemasz miasta w całej Europie, w którém znajdowałoby się tyle powozów, ile w Petersburgu. Mówiąc tylko o liczbie, pomijamy ich piękność i wytworną uprzęż, która jest tak kosztowna i tak rzadko widzieć się daje w oszczędnych stolicach Francyi, Anglii i Niemiec. W Petersburgu rachują 3,774 karet, 2,565 koczów, 8,363 dróżek i 10,519 sanek. Do tego służy 30,254 koni. Kapitał użyty na sprawienie tych powozów, wynosi około 400,000 rubli; konie kosztują najmniej półmiliona; a zatém milion rubli idzie na rozwożenie komplementów, strojów balowych i frazesów wieczornych! Gdyby od kół przeznaczony był, tak jak w Anglii, mały podatek, naprzykład choć po 5 rubli od koła, i po 10 rub. od sanek na rok, te pojazdy przyniosłyby miastu do 400,000 rubli rocznego dochodu. A gdyby takowy podatek rozciągnąć i do koni pojazdowych, w takim razie miasto zyskałoby na tém około miliona na rok! (*G.R.K.P.*)

ВИЛЬНА. Типог. А. Марциновскаго. Печатать дозволяется. Ноября 1 д. 1838 г. — Цензоръ Стат. Совѣт. и Кав. *Левъ Боровскій.*